

Stručná definice licence v češtině:

Uved'te autora-Zachovejte licenci

CC BY-SA (převzato z <http://creativecommons.org/licenses/>)

Tato licence umožňuje ostatním upravovat, vylepšovat a vytvářet odvozená díla na základě tohoto díla, a to i pro komerční účely, za předpokladu, že uvedou autora původního díla a nově vzniklá díla budou vystavena za stejných podmínek - pod stejnou licenci. Tato licence je často přirovnávána ke copyleftovým licencím a softwarovým open source licencím. Všechna díla odvozená z Vašeho díla budou vystavena pod stejnou licenci, tedy všechna také umožní komerční využití. Tato licence je používána Wikipedií a je doporučena pro díla, která užívají obsah Wikipedie a podobně licencovaných projektů.

Vysvětlení zkratk:

Attribution (zkratka *by*): Umožňuje ostatním rozmnožovat, rozšiřovat, vystavovat a sdělovat dílo a z něj odvozená díla pouze při uvedení autora.

Share Alike (zkratka *sa*): Umožňuje ostatním rozšiřovat odvozená díla pouze za podmínek identické licence. (Viz též [copyleft](#).)

Plné znění v anglickém jazyce naleznete na [stránce Creative Commons](#).

Otázky pro uživatele díla

1) Co je nutné učinit při šíření CC licencovaného díla?

Všechny CC licence kladou na šíření díla stejné nároky. Uživatel je povinnen k dílu uvést:

- jméno, popř. pseudonym autora, a jména dalších osob, které jsou uvedeny jako spoluautoři díla
- název díla (pokud existuje)
- URL odkaz na CC licenci
- Pokud je šířena upravená verze díla, pak je třeba zároveň uvést způsob, jakým bylo dílo upraveno

2) Jsou licencovaná díla k mání zdarma?

Ano, všechny CC licence jsou bezúplatné. Uživatel je oprávněn nakládat s licencovanými díly tak dlouho, dokud dodržuje licenční podmínky zvoleného typu CC licence. Žádná z CC licencí neobsahuje požadavek na finančního protiplnění za využívání licencovaného díla.

3) Je možné zacházet s dílem nad rámec licenčních podmínek?

CC licence jsou poskytovány jako nevýhradní licence. To znamená, že pokud chcete s dílem nakládat nad rámec licenčních podmínek, máte vždy možnost dohodnout se s autorem/poskytovatelem a uzavřít s ním separátní smlouvu.

Pokud např. chcete hudební skladby zpřístupněné pod licenci BY-NC (Uveďte autora- Nevyužívejte dílo komerčně) využít způsobem, při kterém vám vznikne zisk (např. prodejem CD nosičů s těmito skladbami), je třeba osobně kontaktovat poskytovatele licence, neboť podmínky licence BY-NC Vám toto užití nedovolují. Dohoda s autorem/poskytovatelem licence má ale vždy přednost.

4) Co je to „úprava“ díla?

Za úpravu díla se považuje jakýkoliv zásah do obsahové integrity díla, zejména jeho pozměňování, doplňování nebo spojení s jiným dílem. Za úpravu díla se např. považuje překlad literárního díla, obsahová úprava digitální fotografie, použití samplu k vytvoření hudební skladby, nebo synchronizace zvukové a obrazové složky audiovizuálního díla. Změny díla, které nezasahují do jeho obsahové integrity, se za upravené dílo ve smyslu licenčních podmínek nepovažují. Sem patří např. změna formátu digitální fotografie či hudební skladby.

5) Pokud upravím licencované dílo, pod jakou CC licenci jej mohu dále poskytovat?

Výběr licence pro upravené dílo je závislý na použité licenci u podkladového díla. Pokud například upravujete dílo, které je zpřístupněno pod licenci obsahující podmínku nekomerčního využití, je potřeba tuto podmínku zohlednit i ve zvolené licenci pro upravené dílo. Níže uvedená tabulka ukazuje vzájemnou kompatibilitu CC licencí. Barevně vyznačené pole označují licence, které je možné pro upravené dílo použít v návaznosti na licenci k podkladovému dílu.

Otázky pro autory

1. Jaká díla lze pod CC licenci zpřístupnit?

Pod CC licenci lze zpřístupnit a poskytovat jakákoliv autorská díla nebo jiné nemotné statky, které jsou chráněny autorským zákonem. Přestože se CC licence v převážné míře používají na díla v elektronické podobě (především v síti Internet), je možné je aplikovat i na díla vyjádřená v hmotné podobě (např. tištěné dokumenty).

2. Co vše je třeba zvážit před použitím CC licence?

Před aplikací licence Creative Commons se jako poskytovatel licence ujistěte, že:

- Dílo, ke kterému CC licenci připojujete, je předmětem autorsko-právní ochrany. CC licence nelze tedy vztáhnout na díla, které jsou z autorskoprávní ochrany vyjmuty (např. úřední díla, díla u kterých uplynula doba trvání autorských práv, apod.).
- Jste nositelem všech autorských práv k dílu.
- Jste seznámen s principem, jak licence fungují, především s významem jednotlivých [licenčních prvků](#) a z nich vyplývajících funkčních vlastností jednotlivých [typů](#) CC licencí.
- Máte jasno v tom, jakou část díla poskytujete pod CC licenci. Pokud licenci aplikujete např. na webové stránky, uveďte, zda-li se licence vztahuje na kompletní obsah webových stránek nebo pouze na textovou část.

3. Mohu vystavit dílo pod CC licenci i když jsem pouze spoluautorem díla?

K vystavení díla pod licenci CC je potřeba souhlas všech spoluautorů. Souhlas může být i neformální, což se ale špatně prokazuje, proto doporučujeme, aby si ten, kdo dílo vystavuje, nechal od spoluautorů podepsat [prohlášení](#), že s poskytováním díla pod licenci CC souhlasí.

4. Mohu vystavit dílo pod CC licenci i když jsem práva k dílu již poskytl jiné osobě (např. nakladateli)?

Smlouva s nakladatelem bývá výhradní a to znamená, že se na určitou dobu (nebo navždy) vzdáváte svého práva poskytovat k dílu licenci třetím osobám. Vždy je třeba se podívat, co konkrétně jste s nakladatelem sjednali. Obecně je vždy výhodnější pro autora uzavírat pouze nevýhradní licence, ty dalšímu poskytování licenci (CC ani jiných) nebrání.

5. Mohu vystavit dílo pod CC licenci i když dílo vzniklo v rámci mého pracovního poměru a jedná se o zaměstnanecké dílo?

Ne bez souhlasu. Majetková práva k dílu patří v tomto případě zaměstnavateli a ten rozhoduje o tom, jak bude s dílem nakládat. Pokud dílo přesto vystavit chcete, nechte si od zaměstnavatele podepsat [prohlášení](#), že s poskytováním díla pod licenci CC souhlasí.

6. Mohu vystavit dílo pod CC licenci i když dílo vzniklo v rámci mého studia (např. seminární, bakalářská, diplomová práce)?

Ano, je to jeden z běžných způsobů využití licence CC. Majetková autorská práva ke školním pracím, pokud jste jediným autorem, jsou vaše, pokud se výslovně nedohodnete jinak. Škola má právo na kopii do knihovny a na zveřejnění práce na svých stránkách, ale další dispozice s dílem jsou na autorovi. Výjimkou bývají absolventské práce na uměleckých školách, kde se spotřebovává drahý materiál a škola si vyhradí, že může vaše dílo následně zpeněžit. Pokud jste žádnou takovou dohodu neuzavřeli, můžete svou školní práci pod CC bez obav poskytnout.

7. Na jak dlouhou dobu se CC licence k dílu poskytuje?

Pokud nedojde k porušení licenčních podmínek uživatelem, licence Creative Commons k dílu trvá po celou dobu trvání majetkových práv autora (většinou 70 let po smrti autora).

8. Jaké typy CC licence mohu zvolit?

Poskytovatel licence si může vybrat jeden ze šesti [typů](#) CC licencí. Jednotlivé typy licencí se od sebe odlišují souhrnem podmínek, které uživatel má povinnost při nakládání s licencovaným dílem dodržovat. Pro výběr licence potřebujete znát odpověď na dvě otázky, které vám položí též [generátor licence](#):

Dovolíte komerční využití vašeho díla?

- *ano*
- *ne*

Dovolíte vytváření odvozených děl?

- *ano*
- *Ano, pokud ostatní zachovají licenci*
- *ne*

9. Co to jsou národní verze CC licencí a jakou si mám pro své dílo zvolit?

Národní verze licence tvoří právníci dané země ve spolupráci s organizací Creative Commons. Národní podoba licence vychází z textu původní CC licence, je vytvořena v příslušném jazyce a přizpůsobena národní legislativě. Je zajištěna vzájemná kompatibilita jednotlivých národních verzí, tak, aby se např. americký občan mohl spolehnout na to, že česká verze licence CC funguje u nás (v české jurisdikci) stejně, jako americká v USA. Stačí mu tedy seznámit se s licenčními podmínkami vašeho díla tak, že si přečte americkou verzi CC licence stejného typu. Poskytovatel licence si pro své dílo může zvolit libovolnou národní verzi CC licence, nicméně doporučujeme volit vlastní národní verzi (pokud existuje). Když v dubnu 2009 startovala česká verze, bylo již hotovo 52 národních verzí a stále přibývají [další](#).

10. Jak se dílo pod CC licenci poskytuje?

Aby byla CC licence řádně poskytnuta, je potřeba k dílu připojit [URL odkaz](#) na text licence. Zároveň se doporučuje při označování díla uvést symboly licenčních prvků obsažených v použitém typu CC licence nebo univerzální logo licence. Tyto grafické materiály jsou pro účely licencování volně ke stažení na stránkách organizace [Creative Commons](#). Pokud máte raději text, má to tu výhodu, že si ho vždy můžete upravit podle vlastní potřeby – např. „Tuto fotografii poskytuji pod licenci CC BY-NC Česko 3.0“.

Pokud chcete pod CC licenci vystavit své webové stránky, můžete využít [online dostupný](#) generátor.

11. Jaký je vztah licencí Creative Commons ke kolektivní správě?

Některá autorská práva, např. právo na odměnu za rozmnožení díla pro osobní potřebu, nevykonává autor sám, ale prostřednictvím tzv. kolektivního správce. Ten inkasuje poplatky za všechny autory a následně je rozděluje podle předem stanoveného klíče.

CC licence jsou koncipovány tak, že nemají vliv na povinně kolektivně spravovaná autorská práva. Naproti tomu u dobrovolné kolektivní správy počítají s tím, že se autor v rozsahu licence poplatků za užití svého díla vzdá nebo je nebude nárokovat. Pro autory zastupované kolektivním správcem na základě smlouvy tak může nastat situace, kdy je kolektivní správce pověřen vybírat poplatky, kterých se autor podle licence CC vzdává.

Situace je v praxi o to složitější, že jednotlivé druhy děl spravují různí kolektivní správci. Proto pro vás připravujeme podrobný [přehled kolektivně spravovaných práv podle jednotlivých správců](#) a situací, které mohou ve vztahu autora ke správci nastat.

Pokud není uvedeno jinak, podléhá text licenci [Creative Commons Uveďte autora 3.0 Česko](#).

Pokud není uvedeno jinak, podléhá text licenci [Creative Commons Attribution 4.0 International license](#).

AUTOŘI:

Creative Commons Česká republika - <http://www.creativecommons.cz>

Creative Commons - <http://creativecommons.org>